

Preek 1 Petrus 2:1-10

Broeders en zusters,

“Ik geloof wel, maar ik heb de kerk daarbij niet nodig, want ik geloof op mijn eigen manier”.

Ongetwijfeld hebt u in gesprekken met de mensen om u heen deze uitspraak al wel eens gehoord. En het klinkt ook nog helemaal niet zo gek. Ook als je als gelovige te maken hebt met kinderen of familieleden die de kerk niet meer van binnen zien, dan troosten we ons wel met de gedachte dat iemand niet ongelovig is. Heel begrijpelijk trouwens. En nu is het natuurlijk ook niet aan ons om een oordeel te vellen over het geloof van een ander, toch is er mijns inziens wel wat af te dingen op deze uitspraak. In mijn vroegere werk bij Agapè heb ik regelmatig gesprekken gevoerd met mensen die op deze manier dachten. Ik stelde dan altijd een paar vragen:

- Je zegt ‘ik geloof wel’, maar wat geloof je dan, in wie geloof je? Betekent dat dan dat je gelooft dat Jezus voor je zonden is gestorven en dat je Hem wil volgen als Heer?
- Je zegt ‘ik geloof wel’ maar betekent dat dan ook dat je gelooft dat de bijbel het woord van God is en dat je daarna wil leven?
- Je zegt ‘ik geloof op mijn eigen manier’ maar is jouw manier dan ook Gods manier?

Al gauw blijkt dan tijdens het gesprek dat iemand wel gelooft dat er iets bestaat “er is meer tussen hemel en aarde”, maar wat dat iets dan is, kwam er niet uit. In zulke gesprekken mag je dan vertellen wie de Here Jezus is, en wat zijn dood en opstanding vandaag voor ons betekent.

Maar soms kom je ook wel tegen dat mensen geloven in de Here Jezus en geloven in de bijbel als woord van God, maar toch sluiten ze zich niet aan bij een christelijke gemeente. En dat is naar mijn mening vreemd. Want als je gelooft in de Here Jezus en Hem wil volgen als je Heer, dan weet je ook ongetwijfeld dat Jezus gezegd heeft dat *Hij zijn gemeente zal bouwen* (Matt.16:18). En het Nieuwe Testament is één groot getuigenis hoe na de uitstorting van de Heilige Geest op de Pinksterdag de christelijke gemeente is ontstaan. Pinksteren is de geboorte van de kerk! In het

Nieuwe Testament wordt dan vervolgens met allerlei verschillende beelden over de gemeente gesproken. U kent ze ongetwijfeld: de gemeente als lichaam, de gemeente als bruid, de gemeente als tempel en de gemeente als priesterschap. En wat zo opvallend is dat bij al deze beelden de Here Jezus centraal staat. Bij de gemeente als lichaam wordt duidelijk gemaakt dat Jezus het Hoofd is en dat wij mensen de leden van het lichaam zijn. Hoofd en lichaamsdelen horen onlosmakelijk bij elkaar. Bij de gemeente als bruid wordt de Here Jezus voorgesteld als de bruidegom. Ook de bruid en bruidegom horen onlosmakelijk bij elkaar.

De Here Jezus is niet los verkrijgbaar. En daarom kun je naar mijn overtuiging dan ook niet zeggen dat je Jezus volgt, zonder dat je deel uitmaakt van Zijn lichaam of van Zijn bruid. Loslopende christenen is in de bijbel geen optie.

En als iemand meent op zijn eigen manier te kunnen geloven dan betekent dat ten dieptste een afwijzing van Gods bedoelingen. Hij wil graag dat we als gelovigen samen Hem dienen. Natuurlijk spreken we over een persoonlijke relatie, het is een persoonlijk geloof. Maar tegelijkertijd is geloven een gezamenlijke zaak. Als we bij de Hemelse Vader willen horen, dan horen we ook bij onze broers en zussen in het geloof. Die krijg je er gewoon bij, of je dat nu wilt of niet. Geloven op je eentje heeft meer met individualisme te maken dan met gehoorzaamheid aan de bijbel.

De tekst van vandaag gebruikt twee verschillende beelden van de gemeente. Een gemeente als tempel en een gemeente als priesterschap. Om maar bij het eerste beeld te beginnen: ook hier zie je weer de onlosmakelijke band tussen Jezus en de gemeente. Het 4^e vers roept ons op om tot Jezus te komen. In de SV staat 'voeg u bij Hem'. Daar zit actie in. Geef je over aan Jezus. Bouw je leven op Hem. Hij is de levende steen. Hij is de hoeksteen. Daar rust het hele bouwwerk op.

De gemeenteleden zijn de levende stenen van het bouwwerk. U begrijpt wel dat een muur zonder een degelijk fundament verzakt of instort. Zo zal een kerk, waar Jezus niet centraal staat geen lang leven zijn beschoren. Een lichaam zonder hoofd kan niet leven. Een bruid zonder bruidegom is geen echtpaar. Een muur zonder hoeksteen zakt in.

Maar behalve dat we tot Jezus moeten komen, roept de tekst ons ook op om ons als levende stenen te laten gebruiken. Ook daar zit weer iets in van een keuze. Je hebt blijkbaar de mogelijkheid om je *niet* te laten gebruiken en om je *wel* te laten

gebruiken. Petrus geeft hier een nadrukkelijk appèl: Laat je gebruiken! Wees beschikbaar! Neem je plek in. Het staat hier toch wel heel duidelijk. Komen tot Jezus en komen tot de gemeente horen gewoon weg bij elkaar!

Nu denken wij misschien wel heel gauw bij een muur met stenen aan zo'n muur als hier in ons kerkgebouw. Zo zijn alle gebouwen in ons land bijna gebouwd, alle stenen zijn hetzelfde. Zij hebben dezelfde afmeting en het maakt niets uit welke steen nu op welke plaats wordt ingemetseld. In de tijd van de bijbel zagen de muren er wel een beetje anders uit. Die muren bestonden uit natuursteen. Iedere steen was weer anders, en lang niet iedere steen past op iedere plek.

Dat beeld moeten we even vasthouden als we aan de gemeente denken. In de kerk gaat het niet om een 'eenheidsworst', iedereen denkt en gelooft op precies dezelfde manier, nee, in de kerk mag er grote verscheidenheid zijn. Iedere steen is weer anders. Maar ook, iedere steen mag zijn eigen plek innemen. Nu kan het natuurlijk best zo zijn dat de metselaar de scherpe kantjes er wel eens een beetje af moet bikken bij een steen, zodat hij nog beter past in de muur. Dat kan bij ons ook nodig zijn. Ook gelovige mensen hebben hun scherpe kantjes. En het kan natuurlijk niet zo zijn dat er van een andere steen iets moet worden afgebikt zodat er ruimte blijft voor jouw scherpe kantjes. Dat is wel iets om in de oren te knopen trouwens. Want scherpe kantjes in ons karakter geven we niet graag prijs. *Ik ben nu eenmaal zo* en die ander moet daar maar mee leren leven. Maar zo is het niet! Van iedere steen in de muur mag verwacht worden dat hij corrigeerbaar is. Dat hoort ook bij het *laten gebruiken als levende stenen*. Wie zijn leven bouwt op Jezus de hoeksteen, wil ook door Hem gevormd worden. En een overgave aan Hem betekent dat je erkent dat er nog voldoende aan je is bij te spijkeren. Natuurlijk zullen we daarin geduldig moeten zijn met elkaar, maar het kan niet zo zijn dat onze scherpe kantjes te veel invloed krijgen in het gemeentelven. Want die scherpe kantjes horen er niet. Die moeten juist weggebikt worden.

Petrus zal bij dit voorbeeld ongetwijfeld aan de tempel in Jeruzalem gedacht hebben. Als je in die tijd vroeg waar God woont dan zullen de gelovige Joden vast en zeker naar de tempel hebben gewezen. Daar woont God. Achter het voorhangsel in het heilige der heilige. Geen mens kon Hem onder ogen komen. Eén keer per jaar mocht de hogepriester naar binnen gaan, op Grote Verzoendag, om namens het volk te offeren voor de zonden van het volk.

Maar nu omschrijft het Nieuwe Testament *de gemeente* als tempel. Geen gebouw van steen. Een kerkgebouw, hoe sfeervol ook, is niet de woonplaats van God. Het kerkgebouw is eigenlijk niet meer dan de vergaderzaal van de gemeente. Daarom kun je net zo goed een kerkdienst in een aula van een school houden, of zelfs in de open lucht. God woont niet in het gebouw maar in de mensen. Dat is wezenlijk anders dan in de oudtestamentische tijd. Als je naar de tempel ging, bezocht je het huis van God. God was daar, woonde daar. Nu zijn we zelf de tempel. Een gelovige wordt wel tempel van de Geest genoemd, maar ook de gemeente in z'n totaliteit. Dat wil niet zeggen trouwens dat we geen mooi kerkgebouw mogen hebben. Daar is niks mis mee. Maar ons kerkgebouw is geen tempel, dat zijn wij zelf. En als we op zondagmorgen God danken aan tafel dat we weer mogen samenkomen in Zijn huis, dan is dat niet fout, als we ons dan maar realiseren dat het dan niet om het kerkgebouw gaat, maar om ons mensen. Wij zijn samen Gods huis. Een tempel, een geestelijk huis en ieder mag daarin een steentje bijdragen.

Hoe dan? Daar geeft Petrus ook antwoord op. We mogen samen een heilig priesterschap vormen tot het brengen van geestelijke offers. Dat is nu een typisch Vrij Evangelische tekst. In tegenstelling tot kerken waar de bisschoppen en priesters het voor het zeggen hebben, zoals de RK kerk, en in tegenstelling tot de kerken waar de synode het voor het zeggen heeft, zoals de meeste protestantse kerken, hebben wij er voor gekozen om de beslissingen in de gemeente door de leden te laten nemen. We zijn allen priesters en voor de priesterstand zoals in de tijd van het Oude Testament en de tempeldienst bestaat is in de gemeente van Christus geen plaats meer. Nu heb ik laatst, toen er in onze gemeente een vriendenavond werd gehouden, eens gevraagd in hoeverre dat besef leeft dat wij priesters zijn. En dat is nog niet zo makkelijk. We weten ons daar niet zo heel goed raad mee. En daarom is het misschien wel eens goed om het wat concreter te maken.

Wat betekent het dan dat we priesters zijn? Ik heb wel eens in een verdiepingsdienst over dit onderwerp gesproken, maar een stukje herhaling kan denk ik geen kwaad. Ik denk dat er een aantal priesterlijke taken zijn, nl. offeren, bidden, zegenen en verkondigen.

Offeren

In het OT brachten de priesters de offers in de tempel. Al deze offers zijn vervuld in dat ene grote offer, het offer van de Here Jezus. Maar ook voor ons geldt dat we God een offer moeten brengen. Dat offer zijn we zelf. Paulus zegt in Rom. 12 dat we onszelf als een levend, heilig en God welgevallig offer in Gods dienst moeten stellen, dat is de ware eredienst. Je eerste priesterlijke taak is dus dat je jezelf beschikbaar stelt voor de dienst van God. Dat je zegt: hier ben ik, ik ben bereid u te volgen, ik wil uw wil doen.

Maar de bijbel spreekt op andere manieren over offeren. In Filippenzen 4:16-18 noemt Paulus de financiële ondersteuning die hij mocht ontvangen een *aangenaam, Gode welgevallig offer*. En ook Hebrëeën 13:16 noemt de mededeelzaamheid een offer waarin God een welgevallen heeft. In traditionele kerken wordt de collecte ook nog wel eens de dienst der offerande genoemd. Dat hoeft van mij niet meer ingevoerd, maar gevoelsmatig ervaar ik toch wel een verschil tussen een offer en een collecte. Iets wat je offert, voel je. Je offert iets van jezelf op voor het doel waar je voor geeft. Misschien is dit wel iets om voor uzelf bij stil te staan. Als u iets in de collectezak doet, of als u thuis uw girootje voor uw Vaste Vrijwillige Bijdrage invult bent u heel concreet met een priesterlijke taak bezig. Dan offert u, dat hoort er gewoon bij en daar mag je – naar mijn overtuiging - dus ook niet vrijblijvend mee omgaan.

Hebrëeën 13:15 heeft het over een ander offer. *Laten wij dan door Hem Gode voortdurend een loffer brengen, namelijk de vrucht onzer lippen, die zijn naam belijden*. Het loffer was één van de weinige offers die niet te maken had met zondeverzoening. Oorspronkelijk bestond dit offer ook uit een dierenoffer, maar nu wordt alle nadruk gelegd op het loven en prijzen van de Here Jezus Christus. Ons spreken en preken over Christus, ons zingen over Hem, behoren loffers te zijn die voortdurend gebracht worden. Niet alleen op zondag, niet alleen in de kerkdienst, voortdurend. Ons hele leven is eredienst hebben we net gezegd.

Gebed

In Openbaringen 5:8 wordt gesproken over schalen met reukwerk die de gebeden der heiligen voorstellen. Ook gebed is een vorm van offeren. Dat brengt ons meteen bij de onze tweede priesterlijke taak. Offeren was de eerste, Gebed de tweede taak.

Gebed is dus een priesterlijke taak. We mogen hierbij denken aan zaken als lofprijzing en aanbidding. Ons zingen in de kerkdiensten is niet een leuke aankleding van de kerkdienst, maar heeft functie en is een opdracht aan de gemeente. God grootmaken in ons lied moeten we niet te klein van denken. We moeten er trouwens ook voor waken een bepaalde manier van aanbidding te verheffen boven een andere. Maar dat de gemeentezang een middel is om God te aanbidden is buiten kijf.

Maar ook de voorbede is een priesterlijke taak. En daarom moeten we blijven benadrukken hoe belangrijk het is dat we als gemeente samen komen voor gebed. Alleen gebed is al een reden waarom geloven in je eentje geen optie is. Wie meent te kunnen geloven zonder de kerk zegt daarmee ook dat hij wel zonder het gebed van z'n broeders en zusters kan. Dat is hoogmoed. Je denkt dan te groot van jezelf en te klein over de waarde van het gebed.

Zegenen

En dat geldt ook voor die derde priesterlijke taak, zegenen. Zegenen is veel meer dan wat we aan het eind van de kerkdienst doen. De zegen uitspreken. Zegenen is goede woorden over elkaar uitspreken. Het tegenovergestelde van vervloeken. Zegenen is elkaar bemoedigen. In plaats van elkaar bekritisieren benoem je wat je goed vindt in elkaar. We worden opgeroepen elkaar tot zegen te zijn. En door elkaar te bemoedigen bouw je elkaar op en bouw je de gemeente op. Bemoedigen doet goed. Niemand kan zonder.

Verkondigen

De vierde priesterlijke taak is verkondigen. We zijn geroepen om de grote daden van God te verkondigen. Aan elkaar en aan de mensen die God niet kennen. We mogen elkaar dienen, door elkaar de Bijbelse waarheid voor te houden. We dienen elkaar door elkaar te vertellen wie God voor ons is, dat heb je nodig. Wij mensen zijn beperkte mensen. We hebben maar een zeer beperkt zicht op God. God is veel

groter dan onze gedachten. En daarom mogen we als gelovigen elkaar voor houden wie God voor ons is. De apostel Paulus schrijft aan de Efeziërs dat we alleen samen met alle heiligen (Ef. 3:18) zicht krijgen op de lengte, de breedte, de hoogte en de diepte van de liefde van Christus. Als ik nu een heel klein beetje zicht heb op Gods liefde, en mijn broeder of zuster heeft ook zo'n klein beetje zicht op Gods liefde, dan hebben we samen al veel meer zicht op wie God is. God is zo groot, alleen met elkaar kunnen we een beetje zicht krijgen op wie Hij is. Op deze aarde wonen 6 miljard mensen. Al deze mensen zijn verschillend. Maar al deze mensen zijn ook geschapen naar Gods beeld. Alles wat er aan liefde, creativiteit en mooie dingen in de mensheid ligt komt uit God. Onvoorstelbaar, als we met 6 miljard mensen zijn, kunnen we nog niet ten volle laten zien hoe groot Zijn grootheid en liefde is. Laten we elkaar blijven verkondigen hoe groot onze God is. Daarmee help je elkaar. Op die manier wordt iemands beeld van God groter.

Maar bij Gods grote daden verkondigen mogen we ook denken aan de opdracht het Evangelie uit te dragen in de wereld. Zending en Evangelisatie zijn geen taken voor commissies maar voor gemeenten. Commissies kunnen een prima rol vervullen voor de organisatie van de evangelisatieactiviteiten, maar de opdracht is aan de hele gemeente gegeven. Iedere gelovige is een priester, iedere priester is geroepen om Gods daden te verkondigen.

In vs. 9 staat dat we een priesterschap zijn. In vs. 4,5 worden we opgeroepen om ons te laten gebruiken en een priesterschap te vormen. Je zou het zo kunnen zeggen: door de genade van God zijn we als gemeente een priesterschap, en is dus iedere gelovige een priester. Als dat dan zo is, dan volgt daaruit ook de roeping om als priester te leven. Onze positie (wat we zijn) is tegelijk onze roeping (wat we moeten worden). Worden wie je bent! Een spanningsveld wat we in de bijbel vaak tegen komen. Je bent heilig, maar je moet ook groeien in heiligheid. Je bent een nieuwe schepping, maar dat moet ook verder uitgewerkt worden in je leven. En dat geldt ook voor ons priesterschap. Je bent een priester, niet meer en niet minder. En omdat we priesters zijn worden we ook allemaal geroepen als priester te leven. Een priester die offert, een priester die bidt, een priester die zegent en een priester die verkondigt. Amen

Mei 2011
G.P. Hartkamp
Wapenveld